

SFU

Svegs Företags- och Utvecklingsförening

Näringsdepartementet
Remissvar N2017/05430/TIF

Trafikverkets förslag till nationell plan för transportsystemet 2018-2029, N2017/05430/TIF

Sammanfattning

Förslaget om en ny vägsträckning av E45 Rengsjön-Älvros bör inte genomföras utan tas bort från den nationella planen. Förslaget får stora konsekvenser för näringslivet i Sveg och turistdestinationer i Härjedalen. Förslaget står i konflikt med regeringens prioriterade samhällsutmaningar och har en negativ påverkan på det regionala näringslivet och med konsekvenser för sysselsättningen.

E45 bör rustas upp med de trafiksäkerhetshöjande åtgärder som Trafikverket själva har föreslagit, som trafiksäkerhetsåtgärder i centralorten Sveg och en ny järnvägsviadukt söder om Sveg. Dessa åtgärder möjliggör att ändamålet med Trafikverkets förslag i form av ökad trafiksäkerhet och tillgänglighet kan uppnås utan stora negativa konsekvenser för näringslivet i Sveg och för turistdestinationerna i Härjedalen.

Inledning

Svegs Företagar- och utvecklingsförening (SFU) lämnar härmed in ett remissvar med anledning av Trafikverkets förslag till nationell plan för transportsystemet 2018-2029. SFU är en sammanslutning av företag och föreningar från det lokala näringslivet och arbetar för att stärka företagsklimatet i Svegbygden och öka bygdens attraktionskraft.

Förslaget E45 Rengsjön-Älvros

I den nationella planen för transportsystemet 2018-2029 finns medel avsatta avseende E45 Rengsjön-Älvros. Investeringen bedöms ha en planerad byggstart under perioden 2024-2029 till en total kostnad om 187 miljoner kronor. Förslaget skulle innebära en ny vägsträckning av E45 mellan Rengsjön och Älvros i Härjedalen, vilket skulle medföra att E45 inte längre passerade centralorten Sveg.

Den nya vägsträckningen kommer få omfattande konsekvenser på näringslivet i Sveg och riskerar att få stora konsekvenser på de turistdestinationer som ligger väster om Sveg i Härjedalen. Detta gäller t ex Bruksvallarna, Funäsdalen, Hede, Lofsdalen och Ramundberget samt Vemdalen. Enligt Härjedalens kommun omsatte besöksnäringen under 2015 drygt 1,6 miljarder kronor och sysselsatte knappt 2 000 årsarbetskrafter. På en tioårsperiod har ca 4,75 miljarder kronor investerats från privata och offentliga aktörer i besöksnäringen.

Vägsträckningen E45 Rengsjön-Älvros har diskuterats i flera år. I Trafikverkets förslag till nationell plan för transportsystemet för perioden 2014-2025 fanns den med, då under namnet Förbifart Sveg, och likaså 2010-2021. Trafikverket färdigställde en förstudie redan under 2002 och en vägutredning utarbetades under 2004-2005.

Regeringens prioriterade samhällsutmaningar och transportpolitiska mål

I samband med framtagandet av den nationella planen för transportsystemet för perioden 2018-2029 pekade regeringen ut sex prioriterade samhällsutmaningar, däribland förbättra förutsättningarna för näringslivet och förstärka sysselsättningen i hela landet.

Syftet med den nationella planen är att bidra till att de transportpolitiska målen nås, samt att bidra till lösningar på de utmaningar som riksdagen och regeringen har pekat ut, däribland att främja säkra och funktionella vägar och höja säkerheten för oskyddade trafikanter. Enligt Trafikverket innebär detta att underhålls- och reinvesteringsåtgärder kommer genomföras för att säkra att medborgarna kan genomföra sina dagliga transporter och att näringslivets transportbehov tillgodoses. De vägar som kommer prioriteras enligt nationella planen är bl a stamvägnätet (Sveriges Europavägar och vissa riksvägar) för långväga person- och godstransporter samt vägar av betydelse för bl a dagliga resor och arbetspendling.

Även trafiksäkerhet är en viktig del i de transportpolitiska målen. Rätt hastighet på vägar och gator är en förutsättning för att minska antalet dödade och skadade i trafiken. I den nationella planen finns medel för att till exempel fortsätta anpassa vägarnas hastighet utifrån vägarnas trafiksäkerhetsstandard.

Ur ett landsbygdsperspektiv så poängterar Trafikverket i den nationella planen att vägar som är viktiga för dagliga resor, för tillgång till viktig samhällsservice och som har särskild betydelse för näringslivet på landsbygderna är centrala för tillgängligheten på landsbygden.

Vidare föreslås åtgärder för att skapa bättre standard på genomfarter och i bytespunkter i små tätorter längs det nationella vägnätet genom trimningsåtgärder.

I nationella planen föreslås investeringar i det nationella vägnätet för säkrare resor och kortare restider för arbetspendling till centralorter, resor till samhällsservice, samt för både person- och godstransporter till större turistdestinationer.

Förslaget E45 i förhållande till prioriteringar i nationell plan

Regeringens prioriterade samhällsutmaningar att förbättra förutsättningarna för näringslivet och förstärka sysselsättningen i hela landet är prioriteringar som vi står bakom. Besöksnäringen är viktig för regionen.

Satsningarna på att främja säkra och funktionella vägar genom underhålls- och reinvesteringsåtgärder för att tillgodose näringslivets transportbehov och säkra att medborgarna kan genomföra sina dagliga transporter är positivt. Att fortsätta arbetet med att öka trafiksäkerheten och genomföra trimningsåtgärder på genomfarter i små tätorter är åtgärder som vi bedömer kan få stor effekt. Sammantaget är detta satsningar som är viktiga för en aktiv näringspolitik och effektiv transportpolitik. Även ur ett landsbygdsperspektiv är det viktigt att åtgärder säkerställs för en ökad tillgänglighet för näringslivet och medborgarna, både till centralorter i regionerna och till större turistdestinationer.

Det är därför olyckligt att regeringens prioriteringar och Trafikverkets skrivningar står i konflikt med faktiska projekt i den nationella planen. Detta har påverkan på regeringens näringspolitik, transportpolitik och regionalpolitik.

Förslaget om en ny vägsträckning mellan E45 Rengsjön-Älvros kommer medföra att förutsättningarna för näringslivet i Sveg och i turistdestinationer i Härjedalen försämrats. Tillgängligheten till turistdestinationerna i Härjedalen kommer minska då trafiken leds om utanför Sveg. Sysselsättningen kommer påverkas negativt med förslaget och regeringens ambitioner med en levande landsbygd kommer därmed minska.

Det är rimligt och nödvändigt att rusta upp E45 i de delar som berör centralorten Sveg. Enligt Trafikverket kommer trafiktillväxten i Jämtland öka med 19% för perioden 2014-2040. Upprustningen av E45 är viktig för att förbättra dagliga resor och arbetspendling samt stärka trafiksäkerheten.

Konsekvenser för Sveg och kringliggande näringsliv.

Trafikverket har under våren 2017 fördjupat arbetet och tagit fram ett samrådsunderlag avseende E45 Rengsjön-Älvros. I samrådsunderlaget redovisas tänkbara åtgärder som utmynnar i tre möjligheter; ingen åtgärd genomförs, en ombyggnad och förbättring av befintlig E45 samt en ny vägsträckning av E45. Ändamålet med projektet är enligt Trafikverket att förbättra trafiksäkerheten och tillgängligheten för resande längs E45. Projektmålen är att minska restiden, uppfylla kraven för europaväg och att vägen anpassas efter omgivande landskap.

Trafikverket anser att en ny vägsträckning av E45 är det förslag som bäst når ändamålen och troligtvis uppfyller projektmålen i mycket hög utsträckning, under förutsättning att påverkan på omgivningen inte blir för stor. Alternativet att inte vidta några åtgärder är, enligt Trafikverket, inte aktuellt som förslag och att genomföra en ombyggnad och förbättring av E45 når inte ändamålet i tillräckligt stor utsträckning.

Trafikverket har i samrådsunderlaget identifierat åtgärder som ska förbättra trafiksäkerheten och tillgängligheten på E45 på den befintliga sträckningen. Detta är trafiksäkerhetshöjande åtgärder som t ex mitträcke mellan Sveg och Älvros, ny järnvägsviadukt söder om Sveg och trafiksäkerhetsåtgärder i Sveg. Vi bedömer att detta är åtgärder som matchar ändamålet med projektet vilket innebär en förbättrad trafiksäkerhet och ökad tillgänglighet på befintlig vägsträckning.

I samrådsunderlaget konstaterar Trafikverket att förslaget kommer ha stor påverkan på företagen i Sveg. För ett antal näringsidkare i Sveg är trafikanterna på E45 av stor betydelse för den årliga omsättningen. Detta gäller till exempel de bensinföretag som finns inne i Sveg och de dagligvaruaffärer som ligger intill E45. Andra näringsidkare är hotell och restaurangnäringar inom orten. Trafikverket bedömer att ungefär hälften av trafiken kommer välja den nya vägsträckningen. Denna halvering av trafiken kommer få stor påverkan på näringslivet i Sveg och på sikt även de turistdestinationer som ligger i Härjedalen. Den tidsvinst som Trafikverket räknar på står i stark konflikt till de konsekvenser som förslaget får på näringslivet i Sveg. Trafikverket bedömer också att projektet är samhällsekonomiskt lönsamt, men påverkan på näringslivet i Sveg och turistdestinationerna är inte beräknade i denna kalkyl, trots de identifierade effekterna.

Trafikverket konstaterar själva att ur turistsynpunkt är den befintliga sträckningen av E45 positiv, eftersom alla turister passerar genom Sveg, med möjlighet till rast, inköp och boende. I Sveg finns även koppling till Härjedalens inland och fjällvärld.

Fortsatta processen

Länsstyrelsen i Jämtland beslutade i juni 2017 att åtgärderna kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, vilket innebär att en miljökonsekvensutredning ska tas fram i arbetet med vägplanen samt att Trafikverket kommer att hålla samråd med en utökad samrådskrets. I Trafikverkets planlägningsbeskrivning från augusti 2017 kommer både möjligheterna att bygga om och förbättra E45 i befintlig sträckning såväl som nya sträckningar att studeras. Det är vår uppfattning att arbetet bör endast fokuseras på att bygga om och förbättra E45 i befintlig sträckning.

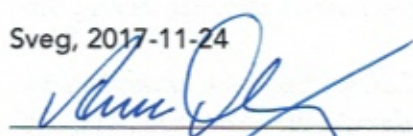
Slutsats

Förslaget avseende en ny vägsträckning av E45 Rengsjön-Älvros bör inte genomföras. Projektet bör tas bort från den nationella planen. Det föreslagna projektet står i konflikt med regeringens prioriterade samhällsutmaningar och har en negativ påverkan på det regionala näringslivet och med konsekvenser för sysselsättningen.

E45 bör rustas upp med de trafiksäkerhetshöjande åtgärder som Trafikverket själva har föreslagit, som trafiksäkerhetsåtgärder i centralorten Sveg och en ny järnvägsviadukt söder om Sveg. Dessa åtgärder möjliggör att ändamålet med Trafikverkets projekt kan uppnås utan de stora negativa konsekvenserna för näringslivet i Sveg och för turistdestinationerna i Härjedalen.

Genom att regeringen tar bort investeringen E45 Rengsjön-Älvros om 187 miljoner kronor och istället använder delar av medlen på de trafiksäkerhetshöjande åtgärder som föreslås, medför detta troligen en besparing som möjliggör en omprioritering till andra angelägna projekt.

Sveg, 2017-11-24

Arne Duberg

Ordförande Svegs Företags- och Utvecklingsförening

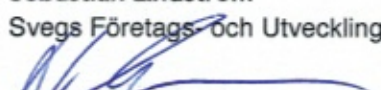
Lars-Olof Mattsson

Svegs Företags- och Utvecklingsförening

Sebastian Lindström

Svegs Företags- och Utvecklingsförening

Niklas Ohlson

Destinationschef- Destination Sveg